

negoties op 3/4/13 gfd

zaaknummer 2011 T 530

Datum beslissing 18 juli 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.M.J. Bastiaans, advocaat te Amersfoort,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven in de periode [maand] [jaar] tot [maand] [jaar]
pastoor te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 31 oktober 2011. Op 20 maart 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], vicekanselier bisdom van Breda.

Op 21 juni 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. N.M.J. Bastiaans, advocaat te Amersfoort.

Namens het Bisdom zijn verschenen [naam], vicekanselier Bisdom Breda en [naam].

2. De klacht

2.1. Klager kwam, toen hij tussen 11 tot 15 jaar oud was, regelmatig bij aangeklaagde thuis aan [straat] te [plaats]. Klager vertrouwde aangeklaagde. Bij aangeklaagde kon klager doen waar hij zin in had. Het was een soort 'jeugdthunk' bij aangeklaagde, aldus klager. Klager kwam bijna dagelijks bij aangeklaagde over de vloer. Tijdens deze bezoeken heeft aangeklaagde klager regelmatig betast. Het begon ermee dat aangeklaagde naast klager op de bank kwam zitten en een hand op zijn been legde. Dit ging steeds verder. Zo moest klager op het bed van aangeklaagde gaan liggen. Aangeklaagde zat dan aan zijn hele lichaam. Hij kuste

klager op de mond en heeft ook zijn tong in zijn mond geduwd. Ook heeft aangeklaagde aan het geslachtsdeel van klager gezeten en klager gedwongen dit ook bij aangeklaagde te doen. Klager moest aangeklaagde met zijn hand en mond bevredigen. Wanneer klager aangeklaagde met zijn mond moest bevredigen, hield aangeklaagde het hoofd van klager vast, zodat klager hiertegen geen weerstand kon bieden. Aangeklaagde kwam altijd klaar in een handdoek. Als 'beloning' kreeg klager geld en/of sigaretten van aangeklaagde. Voorts heeft klager ter zitting aangegeven dat aangeklaagde veelvuldig met zijn vinger en ook een langwerpige voorwerp in zijn anus ging.

2.2. Door bovengenoemde handelingen heeft klager schade geleden. Klager heeft lange tijd zijn eigen kinderen niet onder de douche durven doen en vindt het moeilijk om met zijn eigen kinderen te knuffelen.

2.3. Klager wenst dat de door hem geleden schade erkend en vergoed wordt. Voorts heeft klager ter zitting verklaard dat hij, met het indienen van zijn klacht, hoopt bij te dragen aan de waarheidsvinding ook wanneer dat andere zaken betreft.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Naam] heeft in zijn reactie gesteld dat het bisdom ermee bekend is dat aangeklaagde seksueel misbruik heeft gepleegd tijdens de uitoefening van zijn functie. Aangeklaagde is bij vonnis d.d. [datum] van de rechtbank [plaats] veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf voor de duur van vier maanden met een proeftijd van twee jaren en het verrichten van onbetaalde arbeid ten algemene nutte van 160 uren, wegens het meermalen plegen van ontuchtige handelingen ten aanzien van drie minderjarige jongens, die met naam in het vonnis zijn genoemd.

Voorts heeft [naam] in zijn reactie gesteld dat uit de stukken van het dossier volgt dat klager behoorde tot een groep jongens die bij aangeklaagde over de vloer kwam. Ook volgt uit de stukken dat sommige jongens wel en sommige jongens geen slachtoffer werden van seksueel misbruik door aangeklaagde. De naam van klager is niet genoemd in relatie tot het seksueel misbruik dat aangeklaagde pleegde. Om die reden kan van de kant van het Bisdom noch bevestiging, noch ontkenning plaatsvinden van hetgeen klager heeft gesteld.

Ter zitting heeft [naam] in aanvulling op zijn reactie aangegeven dat wanneer klager door aangeklaagde seksueel misbruikt is, [naam] zijn excuses en spijt, hierover betuigt. Seksueel misbruik is iets dat de slachtoffers een leven lang met zich mee moeten dragen en dient te allen tijde afgekeurd te worden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure), zoals die ten tijde van het indienen van het klaagschrift luidde. Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftiwintig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken.

Vast staat dat aangeklaagde zich meermaals schuldig heeft gemaakt aan het plegen van seksueel misbruik. Uit de door klager overgelegde processen-verbaal van verhoor komt voorts naar voren dat aangeklaagde weliswaar heeft meegewerkt aan het strafrechtelijk onderzoek, maar aanvankelijk ook feiten en omstandigheden heeft achtergehouden, die hij later heeft aangevuld. In het verhoor van [datum], 9:35 uur, noemt aangeklaagde vier namen van jongeren met wie hij in [plaats] seksuele contacten heeft gehad. In het verhoor op [datum], 13:35 uur, maakt aangeklaagde melding van een derde, die tijdens een weekendbezoek bij aangeklaagde met een van de jongens seksuele contacten heeft gehad en die in een later weekend met medeweten van aangeklaagde nogmaals seksuele contacten heeft gehad met dezelfde jongen. Voorts verklaart hij in datzelfde verhoor dat hij met twee jongens op bezoek is geweest bij een kennis in [plaats] en dat tijdens dat bezoek naaktfoto's zijn gemaakt en seksuele handelingen zijn verricht: "het hoort nu eenmaal bij het hele spel". In dat verhoor maakt hij ook de identiteit van de derde persoon bekend. Om 17:00 uur van die dag verklaart hij dat hij de identiteit van de derde persoon heeft verdoezeld en legt hij in dat verband een nadere verklaring af. In het verhoor van [datum] noemt hij nog een naam van een jongen en maakt hij ook melding van gesprekken met de derde persoon over hun seksuele contacten met jongens.

Uit het verhoor van [datum] van de daarin genoemde minderjarige komt naar voren dat aangeklaagde getracht heeft ook met die minderjarige seksuele contacten aan te knopen, maar dat het daartoe, behalve het geven van kussen door aangeklaagde, niet is gekomen.

In de getuigenverklaring van [datum] heeft aangeklaagde verklaard dat hij vanaf 1987 of 1988 seksueel contact heeft gehad met vijf of zes jongens. Het getal van 15 dat is genoemd klopt volgens aangeklaagde zeker niet. Het seksueel contact bestond uit betasten, wederzijds aftrekken en ook was er sprake van orale seks.

Uit deze verhoren komt volgens de Klachtencommissie naar voren dat aangeklaagde met meer jongens dan de jongens die in het vonnis van de rechtbank [plaats] zijn genoemd, seksuele contacten heeft onderhouden.

Klager wordt in de verhoren diverse keren genoemd. Hij kwam regelmatig bij aangeklaagde op bezoek.

Klager heeft zijn verhaal op authentieke wijze en gedetailleerd verteld. Voorts blijkt uit de verslagen van klagers ziekenhuisopnamen in 2005 dat hij, naast andere problemen, grote psychische problemen ondervond van het seksueel misbruik door aangeklaagde.

Het vorenstaande in samenhang in overweging nemende, is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager door aangeklaagde is betast en dat aangeklaagde klager ge(tong)zoend en afgetrokken heeft, alsmede klager gedwongen heeft aangeklaagde oraal te bevredigen.

Voor de aantijging dat aangeklaagde klager ook anaal verkracht zou hebben, is naar het oordeel van de Klachtencommissie onvoldoende ondersteunend bewijs aanwezig in het dossier. In dit verband hecht de Klachtencommissie eraan op te merken dat bovendien door

aangeklaagde herhaaldelijk, en in tegenstelling tot het seksueel misbruik dat hij bekend heeft, is verklaard dat hij een afkeer had van anale penetratie, omdat dit met pijn gepaard gaat en de kans op besmetting (*de Klachtencommissie veronderstelt besmetting met een seksueel overdraagbare aandoening*) groot is.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 of 12 jaar oud. De woning van aangeklaagde was voor hem een soort jeugdhonk waar veel jongens uit de buurt kwamen. Bij aangeklaagde mocht klager meer dan hij thuis mocht. Ook kreeg hij geld en sigaretten van aangeklaagde.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. [Naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens het Bisdom aan te geven dat seksueel misbruik te allen tijde afgekeurd moet worden en dat de slachtoffers van seksueel misbruik hierdoor voor het leven getekend zijn.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Bisschop zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Breda de klacht gegrond te verklaren, het seksueel misbruik te erkennen en klager oprecht excuus aan te bieden voor het hem aangedane leed.

Dit advies is vastgesteld op 18 juli 2012 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.